

Nederlands Dagblad

Christelijk betrokken

17 maart 2008

RSS

Digitale Editie

[Voorpagina](#)
[Kerk](#)
[Binnenland](#)
[Politiek](#)
[Buitenland](#)
[Opinie](#)
[Economie](#)
[Leven & Welzijn](#)
[Katern](#)
[ZOZ](#)
[Clou](#)
[NDLite.nl](#)
[Honk](#)
[Natuur](#)
[Sport](#)
[Dossiers](#)
[Foto van de dag](#)
[RSS](#)
[Zoeken](#)
[Bezorging](#)
[Abonneeservice](#)
[Adverteren](#)
[Familieberichten](#)

Geplaatst op maandag 17 maart 2008 10:36 , laatste wijziging maandag 17 maart 2008 10:37

[Zoeken](#)

'Nog niet eens een oproep voor DNA-test'

door onze redacteur Stephan Bol

Adopties uit het buitenland staan deze week weer uitgebreid ter discussie na een uitzending van *Netwerk* over mogelijke misstanden in China. Nederlandse adoptieouders kunnen geen honderd procent garantie krijgen dat de afstand van hun kind volledig volgens de wet was. Adoptiestichting Meiling zit voor de tweede keer binnen een jaar in onzekerheid en hoopt dat het onderzoek in China sneller uitkomst biedt dan dat in India, waar maar geen schot in lijkt te komen. „We weten dat Chinezen snel reageren, wat dat betreft is India een heel ander land.“

RIJEN - Co Poulus bekeek de *Netwerk* -uitzending over misstanden bij adoptie afgelopen week heel wat rustiger dan die in mei vorig jaar. „Het verhaal is nu veel helderder: China zou ons voorgelogen hebben“, zegt het bestuurslid van adoptiestichting Meiling. „Bij de zaak over India werd gezegd dat wij als organisatie erbij betrokken waren. Inmiddels weten we dat dat niet aan de orde is. Er is in ieder geval geen sprake van een samenzwering, terwijl die indruk toen wel werd gewekt. 'Deze vergunninghouder moet stoppen', werd zelfs gezegd.“

Voor de tweede keer binnen een jaar werd Meiling afgelopen week genoemd in een zaak rond mogelijke misstanden bij interlandelijke adopties. Afgelopen mei kwam actualiteitenrubriek *Netwerk* met onthullingen over illegale adopties uit een kindertehuis in India, waar Meiling een rol in gespeeld zou hebben. Afgelopen week berichtte *Netwerk* dat er in China kinderen bij hun ouders weggehaald zijn, omdat ze de boete voor het hebben van meer dan één kind niet konden betalen. Volgens *Netwerk* zijn deze kinderen via tehuizen ter adoptie aangeboden en is een aantal ook in het buitenland terechtgekomen. De mogelijkheid bestaat dat via een van de drie Nederlandse adoptiestichtingen met een vergunning voor China (*Meiling*, *Wereldkinderen* en *Kind en Toekomst*) zo'n weggehaald kind door Nederlandse ouders werd geadopteerd.

„Het is vervelend dat adopties binnen een jaar opnieuw in een negatief daglicht komen te staan“, zegt Poulus. „Maar het is helder dat er deze keer geen kritiek is op de bemiddelaars.“ Volgens hem ligt de verantwoordelijkheid van Nederlandse kant in eerste instantie bij het ministerie van Justitie. Hij is daarom ook blij dat Justitie bij de Chinese autoriteiten aandringt op nieuw onderzoek. Tot het onderzoek is afgerond, wil zijn organisatie nog geen conclusies trekken over het al dan niet opschorten van adoptiecontacten met China. „Ik heb vertrouwen in dat onderzoek. Ik denk dat de zwakke steen niet bij de centrale autoriteiten zit. Als dat zo zou zijn, zouden we direct weggaan uit China.“ De fout ligt volgens Poulus bij de

Lezersaankomst

Losse verkoop

Vacaturebank

Colofon

Reageer

FAQ

provincie Hunan. „Ons vertrouwen in de betrokkenen in Hunan is gesnonden.“

Kinderhandelaars

Poulus denkt dat het voor journalisten makkelijker is om achter illegale praktijken te komen, dan voor Nederlandse adoptiestichtingen. „Kinderhandelaars houden zich natuurlijk ver van ons. De pers vindt vaak makkelijker ingang tot mensen uit het verkeerde circuit.“

Poulus is niet bang dat adoptieouders door deze zaak hun vertrouwen in de Nederlandse organisaties op zullen zeggen. „We hebben alle drie aan de bel getrokken toen in 2005 geruchten waren van kinderhandel. Wat dat betreft weten ouders wel dat we de zaak kritisch volgen.“

Ondanks die kritische blik, kan geen van de organisaties garanderen dat de kinderen die zij naar Nederland gehaald hebben, niet zijn afgenomen. Uit het kindertehuis waar Netwerk vorige week over berichtte, zijn tien kinderen via Meiling naar Nederland gekomen. „Wij hopen dat uit het onderzoek zal blijken dat alle gevallen waar Netwerk over spreekt van voor 2005 zijn. Toen is er echt ingegrepen door de Chinese overheid en zijn de verantwoordelijken gearresteerd. Als deze vervelende verhalen van voordien zijn, haal ik een beetje opgelucht adem. Dan is wat er gebeurd is nog steeds heel vervelend, maar gebeurt dit gelukkig nu niet meer.“

Mocht blijken dat een via Meiling geadopteerd kind onvrijwillig is afgestaan door de ouders, dan staat de organisatie klaar om te bemiddelen en zo mogelijk een oplossing te zoeken. „Dan moeten we deze mensen alsnog bij elkaar brengen. We adviseren ouders om daar zo open en integer mogelijk in te staan en het kind er op enig moment netjes over in te lichten.“

Imagoschade

De uitzending van Netwerk heeft hoe dan ook (opnieuw) schade toegebracht aan het imago van de adoptiewereld. Veel adoptieouders krijgen naar aanleiding van de uitzending opmerkingen van mensen uit hun omgeving, die vragen wat zij ervan vinden en soms zelfs of hun kind er niet ook bij betrokken is. Poulus: „Het is schokkend voor mensen die met hun adoptiekinderen op de bank naar zo'n uitzending hebben zitten kijken.“

Adoptieouders zitten er daarom niet op te wachten hun verhaal in de krant te vertellen. Door de negatieve publiciteit is de behoefte aan privacy groot. Poulus, zelf adoptieouder, wil desgevraagd wel vertellen over zijn persoonlijke ervaringen. Hij heeft twee adoptiekinderen uit Taiwan en twee uit India. Toen in mei de geruchten over illegale adopties uit India de ronde deden, kreeg hij zelf ook met vervelende vragen te maken als 'zouden jouw kinderen ook gestolen zijn?'. Poulus heeft gelukkig voor hem en zijn kinderen een duidelijk verhaal te horen gekregen bij de adoptie. „Bij ons was het standaardverhaal van de overleden vader, waardoor de moeder niet meer voor haar kinderen kon zorgen. Het verhaal uit de verklaring spoorde met wat de meisjes ons zelf vertelden: het was dikke doffe ellende voor hen.“

Maria Karsijn wil alleen anoniem haar verhaal kwijt. Ze adopteerde elf jaar geleden via Meiling twee kinderen uit India. Het was voor haar vrij lastig om achter alle details te komen. „In eerste instantie kregen we alleen een rapport uit India met daarop zaken als de medische gegevens, wat summiere persoonlijke informatie en de geboortedatum. Dat was vrij minimaal.“ Over de 'reden van afstand' wist ze toen nog niets. „Het was aan de contactpersoon van Meiling om dat los te peuteren. Die informatie kregen wij uiteindelijk pas toen we de kinderen in Nederland mochten ophalen.“ De contactpersoon had de afstandsverklaring mogen inzien en ontdekt dat de moeder ervandoor was gegaan met een andere man. De vader van het kind probeerde samen met hun oma de kinderen nog anderhalf jaar op te voeden, maar zag zich uiteindelijk genoodzaakt om een afstandsverklaring te tekenen. De kinderen waren vijf en zes en hebben Karsijn naderhand details verteld waaruit ze kan opmaken dat ze al die jaren op straat hebben geleefd.

Illegaal

„Het doen van afstand van het kind is primair een zaak voor de Indiase samenleving“, zegt Poulus. „Ik begrijp dat het verdriet met zich meebrengt en littekens achterlaat, maar wij gaan vanuit Nederland niet over de moeilijke keuzes die mensen daar maken. Je kunt wel checken of internationaal afgesproken regels goed nageleefd worden en er niets illegaals gebeurt, maar uiteindelijk moet je accepteren dat een land zelf keuzes maakt. Die maatschappij kunnen wij van hieruit niet veranderen.“

Dat de afstand die Meiling houdt soms tot onduidelijke situaties kan leiden, werd vorig jaar mei dus pijnlijk duidelijk, toen Netwerk met onthullingen over illegale adopties uit India kwam, waar Meiling een rol in gespeeld zou hebben. De media stortten zich massaal op de zaak en al snel werd het beeld geschetst van een louche adoptieclub die zich

met kindertandheel bezig zou houden. Niets is minder waar, zegt Poulus. Meiling en de betrokken ouders (er zouden vijftig kinderen via de adoptiestichting illegaal naar Nederland gekomen zijn) hebben altijd naar eer en geweten gehandeld. Tegen beschuldigingen dat ze niet professioneel genoeg zouden zijn, verweren ze zich met het argument dat de ruim honderd vrijwilligers van de organisatie op expertise gekozen worden. „We hebben bijvoorbeeld een jurist voor juridische zaken, een penningmeester die alles van financiën afweet en pedagogen die alles weten over het opvoeden van kinderen.”

Uit het onderzoeksrapport dat Inspectie Jeugdzorg en oud-ombudsman Maarten Oosting in opdracht van minister Ernst Hirsch Ballin van Justitie naar de zaak deden, bleek vooral dat het toezicht vanuit de overheid op adoptieorganisaties faalt. Meiling kreeg volgens Poulus alleen het verwijt „onvoldoende professioneel te zijn geweest op administratief gebied”. Meiling bleek niet meegewerkt te hebben aan illegale acties.

DNA-test

Sterker nog, het is volgens Poulus nog steeds niet bewezen dat het bewuste jongetje inderdaad illegaal is 'afgestaan'. „Als het fout gegaan is, dan willen we ervan leren, maar dat moet eerst nog wel aangetoond worden. Het onderzoek loopt nog en tot mijn stomme verbazing hebben we nog niet eens een oproep voor een DNA-test ontvangen.” Hij heeft zich verbaasd over de stelligheid waarmee de zaak in de media is gebracht: „Het kind is langs alle procedures geweest, heeft nadat hij bij de moeder weggehaald zou zijn, nog twee jaar in India gewoond. Hoe kan dat? Waarom is die moeder of de politie daar niet eerder achtergekomen?”

Poulus heeft er hoop op dat de waarheid in China eerder boven tafel komt, dan in India en dat ouders van Chinese adoptiekinderen wat dat betreft minder lang in de zorgen hoeven te zitten. „De Chinese centrale overheid is zeer alert. Bellen en mailen gaat beter en sneller dan met de Indiase autoriteiten. We weten dat Chinezen heel snel voor ons lopen, dus dat onderzoek gaat absoluut geen zes maanden duren, of bijna een jaar, zoals het onderzoek in India nu.” Hij verwacht dat ook een diepgravend onderzoek naar illegale praktijken in Hunan eerder afgerond kan worden dan het Indiase onderzoek. „Wat dat betreft is India een volstrekt ander land.”

Honderd procent garantie

Meiling kreeg binnen een jaar met twee zaken te maken waarin de organisatie niet voor honderd procent kan garanderen dat het goed zit. Is interlandelijke adoptie nog wel mogelijk, zonder dat je tegen dergelijke zaken aan blijft lopen? „Ik denk dat op geen enkele adoptie met honderd procent zekerheid een garantie te geven is”, zegt Poulus. „Je doet nu eenmaal niet alles zelf en moet vertrouwen op andere partners in de keten.” Hij geeft aan dat zijn organisatie er intussen wel alles aan doet om de kwaliteit zo veel mogelijk te waarborgen. Sinds de zaak in India heeft Meiling nog scherpere eisen. Sinds afgelopen vrijdag is het nieuwe kwaliteitskader van Justitie van kracht met onder andere een lijst met eisen waarop alle contacten gecheckt moeten worden. „We gaan meer gewapend op pad. Je wordt wat ouder en wijzer en leert ontzettend alert te zijn, zodat je sneller doorhebt wanneer mensen uit zijn op financieel gewin via organisaties die integer en uit goede bedoelingen handelen.”

De naam van Maria Karsijn is -gefingerd

Het hoe en waarom van de afstandsverklaring

Om ouders niet in onzekere situaties te laten zitten over de afkomst van hun kind is het belangrijk dat er zo veel mogelijk opening van zaken wordt gegeven over de reden waarom de biologische ouder(s) afstand moesten doen van hun kind.

Niet alleen om onzekerheid bij illegale zaken zoals in China en India te voorkomen, zo toonde antropologe Pien Bos onlangs in haar promotieonderzoek naar de afstandsverklaring van ongehuwde moeders in India aan. Bos stelde dat die keuze in veel gevallen niet persoonlijk, maar onder druk uit de familie en van hulpverleners tot stand komt. Veel moeders zien bij het afstand doen volgens haar ook de juridische gevolgen niet in: voor hen is het alleen een overdracht van zorg, niet van ouderschap. In een interview met deze krant pleitte zij ervoor dat aspirant-adoptieouders beter over deze kant van de zaak ingelicht moeten worden.

Volgens Poulus en de Indiacontactpersoon bij Meiling, Gerda de Groot, wordt die openheid door de komst van het

digitale tijperk en een cultuuromslag in India, waar men veel opener over adoptie is geworden, steeds groter. „vroeger ging heel veel via de fax en de post, dus verliep de communicatie traag, terwijl de adoptieprocedure veel korter was. Nu kan er veel meer. Er worden ook foto's en filmpjes van het kind doorgestuurd. En adoptieouders kunnen het kind nu zelf komen ophalen", zegt De Groot.

Dat brengt natuurlijk nog geen verbetering in de beschikbare informatie voor adoptieouders uit de jaren negentig. Poulus: „Voor kinderen en hun ouders zou je willen dat er meer bekend was. Er zullen nu kinderen van zeventien zijn, met specifieke vragen waarop ze het antwoord nooit te weten komen." Volgens De Groot willen de meeste afstandsmoeders ook niet gevonden worden vanwege het stigma dat rond het ongehuwd krijgen van een kind heerst.

„Wat dat betreft heeft Bos gelijk", zegt Poulus. „Vrouwen doen soms onder maatschappelijke druk afstand van hun kind. Alleen legt zij de nadruk te veel op de fuik. Maar als je eerlijk bent, moet je kijken naar de omstandigheden, het ontbreken van de sociale voorwaarden om alleen je kind op te voeden. Er is een aantal vrouwen dat de ellende kan dragen en het accepteert dat ze uitgestoten worden. Veel afstandsmoeders hechten er echter ook aan om hun moeder nog eens te spreken. Het probleem is ingewikkelder op te lossen dan Bos zegt."

„India is gewoon een bizar land", De Groot. „Ik heb in het zuiden een sociaal werkster gesproken die regelmatig de sloppenwijken inging om zwangere vrouwen ervan te overtuigen niet te aborteren. Hindoes geloven namelijk dat het kind beter af is als het sterft, omdat het in een nieuw leven, betere kansen heeft. Ook meisjesmoorden vanwege onbetaalbare bruidsschatten zijn daar nog steeds een probleem." Het verhaal van Bos is volgens haar maar één kant van de medaille. „Dit is ook India", zegt ze. „Bos heeft het over de moeders, maar het gaat ook om de kinderen. Toen ik rondreed in dit gebied, zag ik regelmatig verminkte kinderen die, naar ik begreep van welzijnswerkers, verminkt waren door een mislukte illegale abortus."

Volgens Poulus legt Bos de nadruk te veel op de sociaal werkers als de uitvoerders van het maatschappelijk kwaad, maar is het een illusie te denken dat er überhaupt veel te kiezen valt. „Bos belicht de uitvoerders van het systeem, maar het probleem ligt bij het systeem zelf dat niet in staat is om een alternatief te bieden." Poulus erkent dat hij niet zo intensief betrokken is geweest bij de gebeurtenissen rondom afstandsverklaringen als Bos. Toch gelooft hij sterk dat in een aantal gevallen adoptie de beste keuze is. „Als laatste redmiddel." Als hij kijkt naar het aantal adopties in India, denkt hij niet dat het probleem ligt bij de grote druk om vooral je kind ter adoptie af te staan. Per jaar gaan er ongeveer achthonderd kinderen naar het buitenland, dat is 25 procent van het totale aantal adopties. „En dat voor een land met meer dan een miljard inwoners."

Checklist

Enkele aandachtspunten uit de vrijdag ondertekende checklist voor buitenlandse contacten van het ministerie van Justitie

Het contact:

- moet een geldige vergunning voor adopties hebben
- moet het Haags Adoptieverdrag erkend en ondertekend hebben
- moet openheid in de organisatie geven
- moet goed bekend staan bij autoriteiten en in de adoptiewereld
- moet mogelijkheden voor de moeder bieden om binnen korte termijn terug te komen op haar besluit tot afstand
- moet zich houden aan de maximale adoptietarieven die in het land gelden